

وزارت صنایع و معدن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان خراسان رضوی

مطالعه امکان سنجی مقدماتی طرح اولیه
کنستانتره آب هویج

کارفرما : شرکت شهرک های صنعتی استان خراسان رضوی

شرکت مهندسی بهزاد
پاییز ۱۳۸۸

خلاصه طرح

نام مصوب	کنستانتره آب هویج
ظرفیت پیشنهادی طرح	۳۰۰۰
مواد اولیه (میلیون ریال)	۵۰۰۰
اشتغال زایی	۲۵
زمین مورد نیاز (متر مربع)	۷۰۰۰
زیر بنا	اداری
	سالن تولید
	انبار مواد اولیه
	انبار مصوب
	آشپزخانه
	رخت کن و نماز خانه
	سرویس ها
	ساختمان نگهداری
	سرمایه ثابت (هزار ریال)
سرمایه در گردش(هزار ریال)	۴۵۰۰
صرف سالانه آب (متر مکعب)	۳۵۰۰
صرف سالانه برق(کیلو وات بر ساعت)	۸۵۰۰
صرف سالانه سوخت	۲۴۰۰
	۸۵۰۰
حمل پیشنهادی برای احداث طرح	آذربایجان شرقی و غربی - اردبیل- گرگان-مازندران

صفحه

عنوان

۱) معرفی محصول

۱-۱- نام و کد محصول

۱-۲- شماره تعریفه گمرکی

۱-۳- شرایط واردات

۱-۴- بررسی و ارائه استاندارد ملی

۱-۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه

قیمت

۱-۶- توضیح موارد مصرف و کاربرد

۱-۷- بررسی کالاهای جایگزین

۱-۸- اهمیت استراتژیک کالا در دنیای امروز

۱-۹- کشورهای عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده

۱-۱۰- شرایط صادرات

۲) وضعیت عرضه و تقاضا

۲-۱- بررسی ظرفیت بهره برداری و روند تولید

۲-۲- وضعیت طرح های جدید

۲-۳- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه

سوم

۲-۴- بررسی روند مصرف از آغاز برنامه سوم

۲-۵- بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه

سوم

۲-۶- بررسی نیاز به محصول با الوبت صادرات تا

پایان برنامه چهارم

۳) بررسی اجمالی تکنولوژی و روشهای تولید و عرضه محصول در کشور

۴) تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی

۵) بررسی و تعیین حداقل اقتصادی

۶) میزان مواد اولیه و مورد نیاز و محل تامین آن

۷) پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح

۸) وضعیت تامین نیروی انسانی و اشتغال

۹) بررسی و تعیین میزان آب و

برق، سوت، امکانات خبراتی و ارتباطی

۱۰) وضعیت حمایتهای اقتصادی و بازرگانی

۱۱) تجزیه و تحلیل و جمع بندی و پیشنهاد نهایی

در مورد احداث واحدهای جدید

مقدمه :

هویج گیاهی است دو ساله از خانواده چتریان ، قسمت مورد استفاده گیاه هویج ، ریشه ، میوه و تخم آن است. موطن اصلی هویج در اروپا ، شمال آفریقا و آسیا می باشد و پاره ای از انواع آن در آمریکای شمالی و جنوبی یافت می شود . یکی از سبزجات مهم دنیا از نقطه نظر تغذیه ای و اقتصادی هویج است و در بین کشورهای تولید کننده جهان چین با 35 درصد در رتبه اول و پس از آن به ترتیب آمریکا و روسیه با 8 درصد ، لهستان و ژاپن با 3 درصد از سهم تولید جهانی بالاترین میزان تولید را دارد . سالیانه 600 هزار تن هویج در آمریکا تولید می شود و واریته های مختلفی برای اهداف مختلف تولیدی کشت می شود .

40 هزار تن، میزان تولید هویج در ایران در طی سالهای 1995 تا 2005 ، طبق آمار ارائه شده توسط سطح زیر کشت است که استانهای آذربایجان شرقی ، خوزستان ، اصفهان ، زنجان بیشترین سهم را در تولید هویج کشور دارا می باشند.

در حال حاضر بررکرین صادر کننده هویج در آسیا را
کشورهای چین، سوریه، ترکیه و بزرگترین واردکنندگان را
کشورهای تایلند، هنگ کنگ، ژاپن، کره، مالزی،
عربستان، سنگاپور و امارات عربی متحده تشکیل میدهند.

فرآوریهای هویج:

فرآورده های حاصل از هویج عبارتند از:

-کنسرو هویج

-هویج منجمد

-پودر هویج

-آب هویج

-هویج خشک

-مربای هویج

-حلوای هویج

-ترشی

-هویج سرخ شده

هویج ها عمدها به رنگ پرتفای قرمز، پرتفای زرد یا سفید
هستند و بافت خشی یا چوبی دارند، . از سال اول ریشه

هویج برای دحیره قند استفاده می شود که ما می خوریم . و در سال دوم ریشه های هویج خیلی خشک بوده و دارای مزه های تلخ هستند.

باغبانی مدرن امروزی واریته های هویج را به دو دسته تقسیم نموده ، واریته شرقی هویج وواریته غربی هویج که واریته های دیگر نیز از این دو دسته واریته سرچشمہ می گیرند . واریته های شرقی ارغوانی یا زرد رنگ هستند ، رنگ ارغوانی این هویج ها از رنگدانه های آنتوسيانین آنها سرچشمہ می گیرد .

رنگ واریته های غربی هویج ها ، پرتقالی می باشد ، واریته های غربی محتوی مقادیر غنی از کاروتون می باشد که سبب رنگ پرتقالی آنها می شود .

خواص هویج:

- 1- مقوی است
- 2- املاح معدنی دارد
- 3- تعداد گلبلوهای قرمز و هموگلوبین را زیاد می کند . (ضد کم خونی است)
- 4- عامل رشد است
- 5- دوست بزرگ روده هاست و کار روده ها را تنظیم می کند . ضد اسهال و در عین حال ملين است . ضد عفونت روده ها و التیام دهنده زخم روده هاست .
- 6- ضد عفونت معده و التیام دهنده زخم معده است .
- 7- تصفیه کننده خون است .
- 8- صفر را رقیق می کند .

۹-سیده را برم می کند.

10-ادرار را زیاد میکند.

11-اشتها آور است.

12-خنک است.

13-پوست را ترمیم می کند.

14-مصطفیت های طبیعی دارد.

15-کرم کش است.

16-ضد نفح است.

17-التیام دهنده زخم

آب هویج از پنجاه تا پانصد گرم در هر روز باید در موقع صبح ناشتا یا در موقع خواب مصرف بشود.

ترکیب و ارزش انرژی زایی 100 گرم از هویج به شرح ذیل می باشد:

سدیم 95 میلی 95٪ قسمت خوراکی

آب ۹۱/۶ گرم ۲۲۰ میلی گرم پتاسیم

پروتئین ها ۱/۱ گرم ۰/۷ میلی گرم آهن

کلسیم ۴۴ میلی گرم چربیها صفر گرم

فسفر ۳۷ میلی گرم ۷/۶ گرم قند قابل دسترسی

ویتامین C ۴ میلی گرم ۳۳ گرم انرژی

آب هویج:

آب هویج یک مکمل تغذیه ای می باشد . هویج منبع غنی شده از کاروتونوئیدها بوده و نقش کاروتونوئیدها در سیستم ایمنی بدن ، بعنوان عامل ضد سرطان شناخته شده اند . خواص ویتامینی و آنتی اکسیدانی آب هویج منجر به معرفی آن در فرمولاسیونهای آب میوه ها گردیده است.

هویج دارای تعداد معینی داری از فوائد سلامتی مانند پیشگیری از سرطان ، دیابت ، سوء هاضمه ، نقرس و حتی بیماری های قلی می باشد . آب گیری(آب هویج) به این منافع افزوده میشود زیرا فیبر را حذف کرده و مواد مغذی مهم و فیتوکمیکال های موجود در هویج به آسانی بدون اثر زیاد در روی دستگاه گوارش جذب می شوند. آب هویج منبع غنی از آنتی اکسیدانهای بتاکاروتن ، آلفاکاروتن ، فیتوکمیکال ها ، گلوتامین ، املاح و انواع ویتامینهاست که بعنوان آنتی اکسیدان در نظر گرفته شده و پوست و مواد مغذی را محافظت می نماید .

آب هویج غنی ترین منبع ویتامین است که می توان تصور کرد . همینطور محتوی منابع ویتامین های A, B,C,D,E,G,K می باشد و هویج ها به هضم کمک کرده و اشتها را افزایش داده و به مادران شیرده برای بهبود کمیت و کیفیت شیر آنها توصیه شده است.

آب هویج یک منبع ویژه برای دندانهایی با عمل کلسیم دار شدن ضعیف می باشد و آب هویج می تواند عمل گردش کلسیم را

اصلاح نماید . در درمان بیماریها ، آب هویج برای فلیایی کردن بدن است و از طریق پاک کردن کبد بطور سریع به این هدف می رسد و کیفیت خون را بهبود می بخشد .

آب هویج در اصلاح عفونتهاي فرمن مانند آپانديسيت ، عفونتهاي روده اي بسيار موثر است و از آن در درمان کم خونی ، مسمومیت خون ، اولسرها ، رماتیسم ، آکنه ، و تمام شکل هاي سرطان استفاده می شود . دوز پیشنهادی نیم تا سه لیتر بصورت روزانه می باشد . اگر کبد و مثانه سالم باشند و خوب عمل نمایند نوشیدن مقادیر بیشتر از دوز توصیه شده سبب پیدا شدن رنگ زرد خواهد شد . رنگ زرد آب هویج به علت وجود کارتون می باشد که پیش ساز ویتامین A می باشد، هویج محتوي مقدار زیادي ویتامین A می باشد، که آن بصورت بتاکاروتن می باشد که در بدن به ویتامین A تبدیل می شود . آب هویج نقش مهمی در ذخیره ویتامین A کودک بازي می کند . زمانیکه آب هویج با شیر مصرف می شود مصرف کاروتن بعنوان پیش ساز ویتامین A به مقدار زیادي افزایش می یابد . آب هویج و شیر منابع غنی ویتامین A برای نوزادان هستند و هویج بطور گسترش استفاده می شود . در حقیقت تخمین زده شده است که در آلمان هویج ها 10 درصد از کل مصرف سبزیجات را تشکیل میدهند و واریته هایی مصرف می شوند که کاروتن بیشتری دارند . ویتامین دیگر در آب هویج ویتامین E می باشد، این ویتامین در سه شکل به نظر می رسد ، آلفا ، بتا و گاما توکوفرول که بعنوان ویتامین E کمپلکس شناخته میشود و به پیشگیری از سرطان کمک می کند . آب هویج با دیگر آب میوه ها نیز مخلوط می شود . نوشیدن 8 انس آب هویج هر 2 تا 3 ساعت در سراسر روز توصیه می شود . ویتامین A موجود در آب هویج ، به

حفظ سلامتی و کمک به حفاظت سلولها و جدی علیه عفونت، تقویت سیستم ایمنی رشد و توسعه آن و سلامت باروری و استخوان کمک می کند.

ویتامین C موجود در آب هویج هم بعنوان ویتامین و هم آنتی اکسیدان عمل می نماید که در نقش آنتی اکسیدان از صدمات سلولی جلوگیری می کند. بعنوان ویتامین در تولید کولاژن کمک می کند که بافت ارتباطی است و از استخوانها و عضلات حمایت می کند.

ویتامین C همینطور به حالت ارتجاعی در جذب آهن و فولات از منابع گیاهی به بدن شما کمک می کند. ویتامین C به حالت ارتجاعی رگهای بدن کمک می کند و با کمک به تشریح آنتی بادیها تقویت سیستم ایمنی بدن به بهبود زخمها کمک می کند. پتاسیم موجود در هویج به تنظیم مایعات و تعادل مایعات در خارج از سلولها کمک می کند. آن همینطور به حفظ فشار خون طبیعی بوسیله تنظیم اعمال قلب و کلیه کمک می نماید و به انتقال پالس های عصبی کمک نموده و به خنثی سازی اسید پوست کمک می نماید.

آب هویج منبع بزرگی از ویتامین B6 است که به ساخت اسیدهای آمینه کمک می نماید که آنها نیز به ساخت به تولید نیاسین و سرتونین کمک می نماید و در تولید دیگر ترکیبات بدن مانند انسولین، هموگلوبین و آنتی بادیها برای مبارزه با عفونت کمک می نماید. توسط آب هویج عنصر منگنز و فسفر تامین می شود که برای تولید انرژی و رشد استخوان استفاده می شود و مقداری از تیامین ویتامین B1 که در تبدیل کربوهیدراتها به انرژی کمک می نماید. آب هویج منبع مهمی از فیبر رژیمی را فراهم می آورد، در هر 2 انس تقریباً 24 کالری دارد، بعنوان ماده درمانی برای مدت 150 سال مورد استفاده قرار گرفته است. آب هویج به دفع فلزات سنگین تشکیل شده در بافتها کمک می نماید. بتاکارتون

موجود در آب هویج به رشد صحیح و بارساري باقیها کمک می نماید و به حفظ پوست نرم بدن بیمار ، کمک می نماید.

اطلاعات غذیه ای در هر 100 میلی لیتر آب هویج:

انرژی 34 کیلو کالری
پروتئین 0/8 گرم
کربوهیدرات 7/4 گرم
چربی 0/5 گرم
پرو ویتامین A (بتاکاروتن) ۳/۴ میلی گرم

آب هویج صد درصد طبیعی با مقدار 8 اونس:

انرژی 70 کیلو کالری
چربی کل صفر
کلسترول صفر
سدیم 150 میلی گرم
کربوهیدرات کل صفر
قند 14 گرم
پروتئین 2 گرم
A درصد ویتامین 70
C درصد ویتامین 35

در 10 اونس از آب هویج مواد مغذی ذیل موجود است:

25 میلی گرم منیزیم
0/6 میلی گرم کروم
میزان قند در حدود 4% وزنی

غشاهاي خاطي ، دهان ، بيني ، گلو ، ريه ها را محافظت و از حساسيت ابتلاء به عفونتها مي کاهد . و از آلودگيهای هوایی محافظت می نماید و از شب کوري و ضعيف شدن چشم ها جلوگيري می نماید و به تشکيل دندان و استخوان کمک می نماید . تحقیقات پزشکي اخير نشان می دهد که غذاهاي غني از بتاکاروتن خطر ابتلاء به سرطان ريه را بویژه سرطانهاي دستگاه گوارشي را کاهش می دهد بر خلاف ویتامين A حاصل از کمبود روغن کبد ماهي ، بتا کاروتون می نمی باشد A. دارد . هویج ها علاوه بر بتاکاروتن ، ویتامين هاي گروه B PP,D,E و دیگر اجزاي مفيد را دارد . علاوه بر اينكه هویج سبزي مهمي برای گروههای مانند کودکان و افراد پير و بيمار است که ویتامين هاي مورد نياز خود را دريافت می نماید . هویج بدلليل داشتن مقدار زياد املاح و ویتامين ها دفاع بدن را افزایش ميدهد و به بدن ظرفيت مقاومتي عليه عفونتها ميدهد و پير را به عقب مي اندازد . برای درمان انواع بيماريهاي پوستي مانند اكنه ، پوست خشك و سوختگي پوستي ، ارتیها ، چین و چروکهاي پوستي استفاده می شود و به مرتبط نگه داشتن پوست و تغذيه آن و جلوگيري از التهابات پوستي کمک می نماید .

آب هویج تازه در رژیم غذایی مادران حامله و نیز نوزادان آنها ضروري است زیرا حاوي منبع غني از ویتامين A (بتاکاروتن) می باشد . آب هویج يك آب ميوه معجزه گر و پادشاه آب ميوه هاست ، 8 اونس آب هویج 20000 ميلي گرم ویتامين A دارد .

ویتامين A بعنوان يك آنتي اکسیدان می باشد که قادر به اتصال به راديكالهای آزاد در بدن است .

نوشیدن منظم آب هویج راه بزرگی برای جلوگيري از پيري بافت است .

(۱) معرفی حصول

با عنایت به اینکه آب هویج ها در اکثر موارد از کنسانتره های آب هویج بازسازی می شوند به مشخصات سه نوع کنسانتره آب هویج اشاره می شود.

کنسانتره آب هویج از هویج های سالم صدمه ندیده تهیه می شود. آب هویج استخراج شده پاستوریزه شده ، تغلیظ شده و در بشکه های استیل 220 لیتری بسته بندی و سپس منجمد می شود . کنسانتره عتوی هیچ نوع شکر ، مواد رنگی یا طعم دهنده نمی باشد.

بریکس 2 ± 65

اسیدیته $0/08 - 0/14$ (در صد وزنی) در بریکس ۸/۱ بر حسب اسید سیتریک

مواد جامد غیر محلول	کمتر از ۱	۵/۸ - ۶/۳	PH
		در صد	
رنگ (۲۸-۳۴) L (پرتفالی روشن)			

طعم : وقتی با آب تابریکس ۸:۱ رقیق می شود باید طعم هویج بدهد و هیچ طعم یا آرومای بد تشخیص داده نشود. مشخصات کنسانتره آب هویج با میزان بالای کاروتن و نیز کنسانتره آب هویج با میزان کاروتن معمولی از شرکت Enza food در ذیل ذکر گردیده است.

کنسانتره آب هویج با میزان بالای کاروتن کنسانتره آب هویج در بریکس NTU 8 در بریکس 8 بیشتر از 1000 حالت کدورت بیشتر از 1000

حالت	بیشتر از 1000 NTU در	کنستانتره آب هویج با میزان بالای کاروتن	کنستانتره آب هویج با

بریکس ۸		کدورت
پرتقایی	قرمز پرتقایی	رنگ
۴۲	۴۲	بریکس
بیشتر از ۳۰ میلی گرم در ۱۰۰ گرم در بریکس ۴۲	بیشتر از ۷۰ میلی گرم در ۱۰۰ گرم در بریکس ۴۲	کاروتن
آب میوه تهیه شده از آن سوسپانسیون یکنواخت را نشان داده و هیچ گونه رسوبی ندارد.	آب میوه تهیه شده از آن سوسپانسیون یکنواخت را نشان میدهد و هیچگونه رسوبی ندارد	شفافیت
زمانی که با آب تا بریکس ۷ رقیق می شود طعم هویج را نشان می دهد .	زمانی که با آب تا بریکس ۷ رقیق میشود طعم هویج را نشان می دهد .	مشخصات

مشخصات کنسانتره آب هویج:

زرد پرتقایی تا قرمز پرتقایی	رنگ
طعم هویج	طعم
یکنواخت	ظاهر
بدون ناخالصی های خارجی	ناخالصی
65 ± 1	مواد جامد محلول
مواد جامد غیر محلول	مواد جامد غیر محلول
۴/۵-۶	PH
اسیدیته بر حسب درصد اسید سیتریک	
مساوی یا کمتر از ۰/۱	آرسنیک
مساوی یا کمتر از ۵/۱	مس
مساوی یا کمتر از ۰/۲	سرب
مساوی یا کمتر از ۱۰۰۰	شارش کلی میکروبی
مساوی یا کمتر از ۲۰	خمر و کپک
مساوی یا کمتر از ۳	کلی فرمها

با توجه به پیچیدگیهای موجود در در تهیه کنسانتره آب هویج تا کنون تهیه این محصول در ایران غیرمکن بوده است بطور کلی در دیگر کشورها نیز کنسانتره آب هویج تنها در اختیار چند کشور خامه قرار دارد . با توجه به فساد پذیری سریع آب هویج و عمر ماندگاری کوتاه آن بایستی سریع فرآیند و بصورت کنسانتره تبدیل بشود. در عملیات حرارتی آب هویج در دمای بالا تغليظ می شود که در این امر ضمن اینکه مستلزم حرارت بسیار زیاد بوده و موجب خروج بسیاری از مواد معطر از محصول تولیدی میشود که رنگ کنسانتره تولیدی بدليل انجام برخی واکنش های مضر از جمله واکنش قهوه ای شدن و همچنین تولید ترکیبات بدطعم ، کدر می شود . و ترکیبات فرار موجود در آب هویج در اثر تغليظ تحت شرایط اتسفر یک از بین می رود و در حالیکه در تغليظ تحت خلاء ترکیبات معطر کمتری از آب هویج جدا شده و کنسانتره حاصل عطر وطعم مطلوب تری خواهد داشت.

استخراج آب از درون بافت‌های گیاهی هویج بسیار مشکل است و در بسیاری از موارد تفاله بدست آمده پر از آب هویج است و در این موارد اعمال فشار راه حل خوبی بنظر نمی رسد . در چنین مواردی اضافه کردن اسید موجب افزایش راندمان تولید و همچنین افزایش پایداری حالت ابری آب هویج می شود که متأسفانه اضافه کردن اسید ، کیفیت ، رنگ و طعم آب هویج تولیدی را کاهش می دهد . و با استفاده از اضافه کردن آنزیم ها بافت‌گیاهی شکسته شده و راندمان استخراج آب هویج افزایش می یابد . استفاده از آنزیم ها ، علاوه بر افزایش راندمان تولید آب هویج منجر به افزایش رنگ و کاهش ویسکوزیته ، موجب کاهش دورت و پایداری حالت ابری آب هویج نیز می شود .

کنسانتره بدست آمده در دمای ۱۸- درجه سانتیگراد و در حالت منجمد نگهداری می شود و به عنوان طعم دهنده در خلوط آب میوه ها بکار می رود .

۱-۱- نام و کد محصول :

کد آیسیک	نام محصول
15131731	آب هویج
15311512	پودر هویج
15131473	خلال هویج سرخ شده
15121316	مربای هویج
15131462	مارمالاد هویج
15131210	شوریجات
15131230	ترشیجات

۱-۲- شماره تعرفه گمرکی:

کد تعرفه	شرح تعرفه
۳۰۰۹	انواع آبیوه ، کنستانتره و نکtar

۱-۳- شرایط واردات :

۴-۱- بررسی و ارائه استاندارد ملی :

أنواع كنستانتره در ادراء كل استاندارد ایران با استاندارد شماره ۷۴۲۵ کد گذاري شده است.

۱-۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه

قیمت داخلی و جهانی

قیمت جهانی محصول:

آب هویج ارگانیک با برنده Biona با حجم ۷۵۰ میلی لیتر قیمت ۱/۹۵ یورو

قیمت آب هویج ارگانیک با حجم ۵۰۰ میلی لیتری ۲/۲۶ یورو

قیمت آب هویج با برنده EDEN و با حالت ارگانیک ۲/۲۸ یورو

قیمت آب هویج با حجم یک و نیم لیتری با برنده SANDORA ۲/۴۹ دلار

در داخل کشور محدودی از شرکتها از آب هویج بازسازی شده از کنسانتره آب هویج بصورت ترکیبی در آب میوه ها یا بصورت جداگانه استفاده می نمایند.

آب میوه های شرکت نکد آنہ با بسته بندی نرا اپک با درب پیچی شامل خلوط آب پرتقال - هویج خالص بدون شکر در حجم یک لیتری می باشد . شرکت دشت نشاط با برنده نونا خلوط آب سیب-هویج را در بسته بندی 250 گرمی و آب هویج 1000 گرمی را ارائه نموده است.

٦-١- توضیح موارد مصرف و کاربرد :

موارد کاربرد خصوصی:

- طعم دهنده خلوط آب میوه ها و آب سبزیجات مانند آب کرفس و آب گوجه فرنگی
- رنگ دهنده خلوط آب میوه ها و غذاهای دیگر
- تامین ویتامین و املاح بدن
- تقویت سیستم ایمنی بدن در مقابل انواع بیماریها و سرطان و پیشگیری از دیابت ، سوء هاضمه ، نقرس و بیماریهای قلبی
- کاهش پیر شدن بافت‌های بدن و محافظت پوست و آنتی اکسیدان خون
- تصفیه کننده خون و کبد از سوم
- درمان عفونتهای روده ای و گوارشی

-تامین انرژی و رشد استخوانها و رشد بافت‌های بدن

کالای جایگزین آن استفاده از آب میوه جات و آب سبزیجات دیگر و نیز استفاده از میوه جات و سبزیجات و خود میوه هویج می باشد تا نیازهای بدن به موارد فوق الذکر را تامین بنماید و در این مورد خلوط آب میوه جات با همیگر یا آب میوه جات خلوط با آب سبزیجات جانشین مناسی برای این منظور می باشد . ولی استفاده از آب هویج به منظور تامین اهداف ذکر شده در مورد خواص هویج از اولویت و اهمیت خاصی برخوردار است.

۱-۷ بررسی کالاهای جایگزین و تجهیه و تحلیل

اثرات آن بر محصول :

آب هویج یکی از رنگ دهنده هایی است که در پنیرهای اروپایی برای جذب مشتری استفاده می شود.

مسئله اصلی در مصرف آب هویج ، راندمان پایین و پایداری شیمیایی و میکروبی آن است. با توجه به اینکه آب هویج بعد از 24 ساعت ترش شده و حالت دلمه ای و ژله ای پیدا می کند از ماندگاری بسیار کوتاهی برخوردار است . به همین دلیل یا آب هویج تازه به صورت پاستوریزه یا بصورت اسپتیک بسته بندی و مورد استفاده قرار می گیرد و یا بصورت کنسانتره آب هویج تولید گردیده و در سرخانه در ۱۸ درجه سانتی گراد نگهداری می شود و بعنوان طعم دهنده در خلوط آب میوه ها بکار می رود.

از هویج هایی با طعم شیرین متعلق به شرکت I-Mei foods co در آب هویج تایوانی با برنده I-Mei استفاده نموده و طعم مناسی دارد . این آب هویج بازسازی از کنسانتره آب هویج نبوده و از هویج های تازه بدست می آید . برای مزه خوب به آن آب انگور تازه افزوده می شود و هیچگونه شکر ، اسانس یا رنگ غذایی به آن اضافه نمی شود.

با استفاده از عمل پاستوریزاسیون تحت درجه حرارت کم ، کلیه مواد مغذی موجود در آب هویج حفظ می شود. این آب سبزی در ظروف پلی اتیلنی ویژه ۳۰۰ میلی لیتری تحت شرایط بهداشتی با حفظ خواص تازگی بسته بندی می شود.

آب هویج شرکت Golden profit آب هویج تولیدی با رنگ قرمز و مزه شیرین می باشد ، هیچگونه نگهدارنده ای نداشته و مواد سنتزی نداشته و مطابق با تقاضای مشتری بوده و بصورت فلاش پاستوریزه شده

و بصورت پرکنی آسپتیک سرو شده با رمان ماندگاری طولانی داشته باشد و خواص تغذیه عالی دارد و در نیچال نگهداری می شود.

میزان مواد جامد محلول کنسانتره های فوق برحسب درجه بریکس مساوی و بیشتر از 36 درجه بریکس می باشد . میزان پالپ برحسب حجمی / حجمی کمتر یا مساوی 3 می باشد . میزان اسیدیته کلی ۸-۱ میکرو ارگانیزم ها با شمارش کلی در میلی لیتر محصول کمتر یا مساوی 100 می باشد.

میزان باکتری کلی فرم در 100 میلی لیتر کمتر یا مساوی 3 می باشد.

میزان خمر و کپک کمتر یا مساوی 20 می باشد.

نوع بسته بندی بشکه آسپتیک 250 کیلوگرمی و عمر ماندگاری 24 ماه می باشد.

آب هویج با سایر آب میوه های دیگر خلوط می شود و در ترکیب با مرکبات و میوه های گرم‌سیری تقریباً PH ۵ را کاشه می دهد . آب هویج خالص در بریکس ۶ تا ۹ طعم را فراهم و بوجود می آورد و نیاز به فرآیند اتوکلاو در ۱۲۱ درجه سانتی گراد دارد و متعاقباً آب میوه دارای یک طعم ناخسوس هویج پخته شده است و مواد محلول هویج لخته و کوآگوله می شود . هویج های تازه برای آب گیری مشکل دارند و آب هویج ۸۰ به مدت چند دقیقه ۵۰ تازه در اثر حرارت دادن کوآگوله می شود بنابراین بلانچ کردن در درجه حرارت حدود ۰ تا یک درجه را تسهیل می نماید . ریشه ها را نرم می کند و آب گیری را با استفاده از صافی های ۵ انجام داده و از طریق عمل هموژنیزاسیون آب هویج را برای عمل خلوط کردن مناسب نمایند .

اگرچه تنها در حدود ۲۵ درصد از کل بتاکاروتون با تولید آب هویج استخراج می شود . آب هویج ممکن است تحت خلاء تغليظ بشود و در شکل منجمد نگهداری و حمل بشود .

آب میوه حاصل از بارساري عمدتاً برای کسانی که به ارتش سلامت آن اهمیت مید هند قابل قبول است و در حالیکه آب میوه های ترکیبی برای قسمت بیشتری از بازار قابل قبول است.

۱-۸ - اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز :

استفاده از نوشابه های غیرالکلی یکی از راه های عمدۀ رفع عطش است. امروزه مصرف کننده ها به مراتب از حق انتخاب بیشتری نسبت به گذشته برخوردارند. گرچه نوشابه های گازدار همچنان محبوب ترین نوشیدنی در میان عامه مردم هستند اما این صنعت با استفاده از نوآوری و خلاقیت کارشناسان خود توانسته است محصولاتی مانند نوشابه های کمکالری و یا انرژیزا را به بازار عرضه کند. آب میوه طبیعی یکی از بهترین جایگزین ها برای نوشابه گازدار رایج است و از نظر بهداشتی و ارزش غذایی بالاتر از نوشابه گازدار است. یکی از مهم ترین توصیه هایی که در اجرای رژیم های غذایی به افراد گوناگون می شود، استفاده بیشتر از میوه و انواع سبزی است. در دهه های اخیر به موازات افزایش میزان آگاهی های بهداشتی

عمومی و اهمیت یافتن مساله حفظ سلامت، به ویره در جوامع صنعتی، مصرف سرانه انواع آبمیوه طبیعی نیز به طور مرتب افزایش یافته است. استفاده از آبمیوه برای مصرف‌کننده بسیار راحت‌تر از میوه تازه است و همچنین عمر ماندگاری آن نیز نسبت به میوه تازه بیشتر است. در برخی از نقاط جهان، مراکزی در حال شکل‌گیری است که به وسیله آبمیوه و عصاره سبزی‌ها به درمان بیماران اشتغال دارند. در این میان، شش کشور چین، آمریکا، آلمان، هلند، فرانسه و ژاپن با توجه به توسعه زندگی صنعتی و اینکه بیشتر وقت مردم خارج از منزل است، مصرف آبمیوه رشد کرده است. صنعت آبمیوه در هر کشوری از صنایع اساسی آن کشور در زمینه صنایع غذایی به شمار می‌رود و در کشور ما نیز این مساله حکم‌فرماست. بیشترین حجم مصرف آبمیوه در جهان در اختیار کشور آمریکاست و پس از آن، کشور آلمان رتبه دوم را دارد. در تولید آبمیوه در صنعت از میوه‌های درجه دو و سه استفاده می‌شود. میوه‌های درجه یک هم گران‌قیمت

هستند و هم مناسب برای تازه خوری، به این ترتیب برای هیچ تولیدکننده‌ای تولید آبمیوه از میوه‌های درجه یک به صرفه نخواهد بود. در ایران مصرف سرانه آبمیوه در حدود ۶ لیتر بوده که نسبت به کشورهای صنعتی و حتی کشور قبرس که بیشترین مصرف سرانه آبمیوه را در میان کشورهای جهان با حدود ۴۳ لیتر در اختیار دارد، بسیار کمتر است.

در حال حاضر، در ایران به دلایل زیر مصرف آبمیوه در حال رشد است:

۱) جوان بودن جمعیت ایران و بالا بودن افراد نوجوان در کل جمعیت کشور

۲) کسرش شهرنشینی و فرهنگ صدیعی که وقت ارتش بیشتری پیدا میکند و استفاده از آبمیوه به جای میوه خام

۳) رشد فرهنگ بهداشت عمومی و افزایش آگاهی عمومی درباره فواید مصرف نوشیدنی‌های طبیعی به ویژه آبمیوه بسته‌بندی شده

۴) افزایش تعداد دانشآموزان در مراکز آموزشی که سبب خرید و مصرف نوشابه‌ها و آبمیوه بسته‌بندی می‌شود.

۵) گرم شدن هوا، به دلیل تغییرات جوی سال‌های اخیر که می‌تواند موجب مصرف بیشتر نوشیدنی و آبمیوه شود.

۶) تبلیغ منفی دولت علیه نوشابه‌های گازدار و مطرح شدن آبمیوه به عنوان کالای جایگزین در میان محصولات کارخانه‌های مذبور

۷) تنوع در بسته‌بندی به اشکال پی.ای.تی، دوی پک، تراپک و قوطی به چشم می‌خورد. در حال حاضر، در ایران به واسطه پایین بودن قیمت تمام‌شده بسته‌بندی از نوع دوی پک، این نوع سیستم بسته‌بندی به صورت غالب است.

برای برداشت میوه در بسیاری از کشورها هنوز از نیروی کارگر استفاده می‌شود. در بعضی مناطق از روش‌های مکانیکی و در نقاطی نیز از روش شیمیایی که با وارد کردن ماده شیمیایی خاص به آخرین آب آبیاری یا پاشیدن آن روی درخت به ریزش خود به خودی میوه‌ها از درخت روی زمین منجر می‌شوند.

تعريف آبمیوه

فرآورده‌ای است تخمیر نسده وی قابل تخمیر، سفاف یا کدر که به روش‌های مکانیکی از دو یا چند نوع میوه سالم و رسیده به دست آمده و به طور مستقیم برای نوشیدن مصرف می‌شود. آب‌میوه‌ها ممکن است از پیش تغلیظ شده و پس از رقیق شدن با آب آشامیدنی مصرف شوند.

ویژگی‌ها

• رنگ:

رنگ فرآورده باید مطابق با رنگ خلوط میوه‌های مورد مصرف باشد.

• طعم و بو:

طعم و بوی فرآورده باید طبیعی و مطابق با طعم و بوی نوع میوه‌های مورد نظر بوده و عاری از هرگونه طعم و بوی خارجی، سوختگی، ترشیدگی و کپکزدگی باشد.

• بقایای گیاهی:

فرآورده باید قادر هرگونه حشره زنده یا مرده و یا آثار هسته، دم و برگ میوه باشد.

• حشرات:

فرآورده باید قادر هرگونه حشره زنده یا مرده و یا آثار بقایای آنها مانند قخم، لارو و شفیره باشد.

• شن و خاک:

در فرآورده نباید شن، خاک و ماسه وجود داشته باشد.

افزودن هرگونه مواد ریکد هنده و نکهدارنده به فرآورده غیر جاز است.

افزودن هرگونه مواد طعم دهنده، به جز مواد طبیعی فرار که طی فرآیند به دست آمده باشد، به فرآورده غیر جاز است.

افزودن هرگونه مواد شیرین کننده به فرآورده غیر جاز است، به جز مواردی که فرآورده از میوه ترش تهیه شده باشد. در این صورت افزودن مقدار مشخصی شکر جاز است.

در کل، در تولید آب میوه با طعم خاص هیچگاه از یک میوه به تنها ی استفاده غایشود بلکه با ترکیب چند طعم و با قرار دادن یک طعم به عنوان طعم پایه محصول نهایی فرموله میشود. استفاده از چند میوه هم در بهبود رنگ و هم در تقویت طعم مورد نظر موثر است.

فرآورده های آب میوه

فرآورده های آب میوه نوشیدنی حاوی آب میوه مانند نوشابه میوه ای و نکtar میوه است که ممکن است ساده یا مرکب باشد.

نوشابه میوه ای :

فرآورده ای است تخمیر نشده و لی قابل تخمیر که از خلوط کردن آب میوه یا آب میوه بازسازی شده با آب شکر و یا بدون شکر به دست می آید. نوشابه میوه ای ممکن است ساده و یا مرکب باشد. حداقل آب میوه عتوی نوشابه های میوه ای ۲۰ درصد و درباره میوه های ترش ۵ درصد است.

نکtar:

نکtar فرآورده‌ای است تخمیر نسde وی قابل تخمیر که از احتلاط آبمیوه و یا قسمت‌های قابل خوراکی میوه‌های سالم رسیده زیر با آب و شکر به دست می‌آید:

• هلو

• آلو

• گلابی

• سیب

• زرد آلو

ویژگی‌های ظاهري مانند رنگ، طعم و بو و مواد خارجي باید همچون آبمیوه باشد.

در این فرآورده برای هر نوع میوه باید حداقل میوه محتوي که طبق استاندارد مشخص شده است، رعایت شود. برای مثال، در نکtar سیب و زرد آلو باید حداقل 35 درصد و برای نکtar گلابی و هلو حداقل ۴۰ درصد میوه وجود داشته باشد.

بسته‌بندی

انواع بسته‌بندی از لحاظ جنس بسته‌ها عبارتند از:

• ظروف شیشه‌ای

• ظروف فلزی (قوطي آلومینیومی و آهنی

• ظروف کارتی (تراتپک و...)

• کیسه‌های آلومینیومی‌جوف (دوی پک و چیز پک و...)

• بطری‌های پلاستیکی (پت سبک و...)

در کشورما بیشترین سهم بازار مربوط به بسته‌بندی‌های آلومینیومی قابل انعطاف یا دوی پک است که در حجم‌های تک نفره در بازار با نام‌های تجاري کارخانه‌های متعدد موجود است که در سال‌های اخیر حضور محصولات جایگزین با بسته‌بندی قوطی روبه رشد است.

ظروف تراپک بیشترین سهم بازار جهانی را به خود اختصاص داده‌اند. به تازگی استفاده از ظروف تراپک دردار با اشکال متنوع برای بسته‌بندی و عرضه انواع آبمیوه، رشد چشمگیری داشته‌اند. یکی از ویژگی‌های عمدی این نوع بسته‌بندی، انعطاف‌پذیری آن به شکل دخواه تولیدکننده است. فرآیند تولید این محصولات به گونه‌ای است که نیازی به پرکردن آبمیوه به صورت داغ و استفاده از بسته‌بندی‌های مقاوم به حرارت نیست. این موضوع به حفظ ارزش غذایی و ماندگاری مناسب انواع آبمیوه منجر می‌شود.

امروزه بیشتر محصولات غذایی به صورت کنسرو شده و در قوطی عرضه می‌شود. سهولت استفاده و ماندگاری زیاد، از عوامل مهم در استفاده از قوطی است، به طوری که در کشورهای صنعتی دنیا مصرف انواع خوراکی‌ها و نوشیدنی‌ها در بسته‌بندی قوطی رایج است. قابلیت بازیافت قوطی نیز از مهم‌ترین ویژگی‌های قوطی‌های فلزی است.

فرآیند تولید آبمیوه در بسته‌بندی قوطی به این شرح است که آبمیوه پس از تهیه و ترکیب مواد آن به طرف دستگاه پرکن حرکت می‌کند. دستگاه خاصی وجود دارد که قوطی‌ها را به صورت ردیفی می‌چیند و پس از آنکه قوطی‌ها با بخار آب استریل شدند، به سمت پرکن پالپ ریز رفته و قطعات گوشت میوه در قوطی ریخته می‌شوند. پالپ میوه را از قطعه قطعه کردن میوه‌های سالم و سپس فریزکردن آنها تهیه می‌کنند. این قطعات پیش از اینکه به وسیله پرکن درون قوطی ریخته شوند،

در دمای مشخصی حرارت داده -میشوند و سپس در قوطی ریخته میشوند. این کار برای جلوگیری از ترکیدن قطعات گوشت میوه

انجام میشود. آبمیوه به صورت داغ وارد قوطی شده و پس از تزریق گاز نیتروژن به وسیله دستگاه دیگری عمل دربندی قوطی انعام میشود که این بخش از مهمترین بخش‌های فرآیند است. سپس قوطی‌ها وارد تونل شده و سرد میشوند و به طرف دستگاه بسته‌بندی قوطی‌ها حرکت میکنند که به طور معمول ۲۴ عدد قوطی در یک سینی مقوایی با روکش پلاستیکی قرار میگیرد.

برچسب‌های حرارتی

یکی از مهمترین تحولات در زمینه تولید نوشیدنی با بسته‌بندی قوطی، استفاده از برچسب‌های حرارتی است که به مصرفکنندگان این امکان را میدهد که از طریق تغییر رنگ دادن جوهر خصوص، زمان مناسب برای مصرف را بدانند.

متداول‌ترین تولیدبه طور کلی، فرآورده‌های آبمیوه (نوشابه میوه‌ای، نکtar و آبمیوه) حاصل از بازسازی مواد اولیه‌ای به نام پوره میوه و یا کنسانتره میوه هستند. در تهیه فرآورده‌های آبمیوه، آن دسته از خصوصاتی که کدر و حاوی ذرات بسیار ریزجامد هستند از پوره و آن دسته که به طور کامل زلال و شفاف‌اند، از کنسانتره میوه تهیه میشوند.

تولید یوره

پس از دریافت مواد اولیه (هلو، زردآلو، سیب، گلابی و توت فرنگی) و کنترل و تایید کیفی از سوی کارشناسان کنترل کیفی در حوضچه استیل خصوص تخلیه شده و شستشوی اولیه برای حذف مواد خارجی صورت می‌پذیرد. سپس مواد اولیه روی نوار نقاله‌ای منتقل میشوند و مواد نامرغوب احتمالی به

وسیله بیوهای کارکری مسافر در محل جداسازی می‌شوند. میوه‌های مرغوب به مرحله بعد که عمل خردکردن میوه‌ها در آن انجام می‌شود، ارسال شده (میوه‌های هسته دار پیش از انتقال به این مرحله هسته گیری می‌شوند) و بلافاصله میوه خرد شده حرارت داده می‌شود تا از تغییر رنگ پوره در حین ماندن در فرآیند، جلوگیری شده و سبب جداسازی آسان آب از گوشت میوه در مرحله بعدی شود. در این مرحله، میوه له شده حرارت دیده وارد دستگاهی استوانه‌ای شکل شده و در آن تحت فشار، آب میوه از گوشت جدا می‌شود. پس از آن آب میوه را در سیستم‌های خاصی که تحت شرایط خلا کار می‌کنند، تغليظ می‌کنند و آنچه حاصل می‌شود، پوره نام دارد.

۱-۹ - کشورهای عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول :

موطن اصلی هویج در اروپا، شمال آفریقا و آسیا می‌باشد و پاره‌ای از انواع آن در امریکای شمالی و جنوبی یافت می‌شود. یکی از سبزیجات مهم دنیا از نقطه نظر تغذیه ای و اقتصادی هویج است و در بین کشورهای تولید کننده جهان، چین با ۳۵ درصد در رتبه اول و پس از آن امریکا و روسیه با ۸ درصد، لهستان و ژاپن با ۳ درصد از سهم تولید جهانی بالاترین میزان تولید را دارد. بزرگترین مصرف کنندگان این محصول را کشورهای تایلند، هنگ کنگ، ژاپن، کره، مالزی، عربستان، سنگاپور و امارات متحده عربی تشکیل می‌دهند.

صادرات این کالا محدودیتی نداشته و صادر کنندگان می توانند از مشوق های صادراتی استفاده نمایند.

(۲) وضعیت عرضه و تقاضا

۲-۱- بررسی ظرفیت بهره برداری و روند تولید :

تولید کنسانتره

پس از حمل مواد اولیه (آلبالو، سیب، انگور، انار و پرتقال) به کارخانه و انتقال آن به وسیله فشار آب به درون کانالهای مخصوص و شستشوی اولیه، روی نوار نقاله مخصوص، مواد نامرغوب جدا شده و سپس میوه های مناسب به خرد کن منتقل و از آنجا پس از حرارتدهی مقدماتی وارد دستگاه پرس می شوند تا آب میوه جدا شود.

آب میوه حاصله را پس از پاستوریزه کردن و خنکسازی به خازن آب میوه منتقل و پس از طی مرافقی خامه و عبور از صافهای مخصوص، آن را شفاف می کنند، سپس به دستگاه های قحت خلا برای تغليظ منتقل کرده و پس از آن، آب میوه به شکل ماده غلیظی مانند عسل بدل می شود که کنسانتره نام دارد.

بازسازی آب میوه

مواد اولیه مانند کلسایر و یا پوره میوه‌ها، سکر، اسیدهای جاز خوراکی و آب آشامیدنی به خازنی از جنس استیل منتقل شده و پس اختلاط در نسبت‌های معینی، آبمیوه مورد نظر تهیه می‌شود. آبمیوه حاصل پس از عبور از صافی‌های خصوص وارد پاستوریزاتور شده و در دمای مناسب پاستوریزه می‌شود. آبمیوه پاستوریزه شده بلافاصله به ظرف پرکن منتقل شده و به صورت داغ در پاکتهاي آلومینیومی موسوم به دوي پك پر شده و پس از دربندی بلافاصله در حوضچه آب سرد خنک شده و پس از کارتنگذاري به انبار منتقل می‌شوند.

در تولید آبمیوه در بسته‌بندی تراپک که عمر ماندگاری بالایی دارند، پس از بازسازی آبمیوه و طی فرآيند حرارتی سريع که در حفظ حداقل طعم و خواص تغذیه‌ای بسیار موثر است، وارد رول بسته‌بندی هفت لایه موسوم به تراپک و یا بطری‌های پلاستیکی که از پیش با مواد شیمیایی خصوص استریل شده‌اند، می‌شود تا در بسته پر شود. تمام این فرآيند در محفظه‌ای بسته و به طور کامل استریل اجام می‌شود تا از رشد هر گونه میکروبی در بسته جلوگیری شود و عمر ماندگاری افزایش یابد.

این نوع بسته‌بندی به دلیل نیاز نداشتن به نگهداری در دمای پایین (دمای یخچالی) بیشتر مورد توجه است.

امروزه بیشترین تلاش‌ها برآن است تا آبمیوه تحت فرآيند تولید و بسته‌بندی کمترین زمان را در فرآيند حرارت‌دهی طی کند تا هم از لحاظ طعم، مزه و بو و هم از نظر ارزش غذایی در بهترین شکل ممکن تهیه و به مصرف‌کننده عرضه شود.

آثار تغذیه‌ای آبمیوه

آبمیوه‌ها حاوی ترکیب خاصی از مواد معدنی هستند که برای حفظ سلامت سودمندند و به کاهش خطر ابتلا به بعضی از بیماری‌ها منجر می‌شود. علاوه بر مواد معدنی اصلی (مانند ویتامین‌ها و مواد معدنی و غیره) آبمیوه‌ها اغلب حاوی ترکیبات شیمیایی خاصی هستند که از میوه منشا می‌گیرند. این ترکیبات شیمیایی عبارتند از: آنتی اکسیدان‌ها، تقویت کننده‌های سیستم ایمنی بدن و ترکیباتی که با عنوان مواد ضد باکتری یا ضد ویروس فعالیت می‌کنند. تحقیقات متعدد در این زمینه نشان می‌دهند که این ترکیبات فعال زیستی قادرند به تنها‌ی یا در کنار ویتامین‌ها و مواد معدنی موجود در میوه به حفظ سلامت بدن کمک کنند.

تعدادی از آثار سودمند و مفید ناشی از آبمیوه‌ها اصلی در زیر ذکر شده است:

- آب مرکبات دارای مقادیر مکافی ویتامین C برای تامین نیاز بدن هستند.
- آب انگور و آب گوجه‌فرنگی منبع غنی از آنتی اکسیدان‌ها هستند.
- ترکیبات خاص موجود در آب انگور موسوم به پلی فنول‌ها، آثار مثبتی در کاهش علایم مربوط به بیماری‌های قلبی‌عروقی دارد.
- آب گریپ فروت حاوی مقادیر در خوری آنتی اکسیدان است که اثر مثبتی در کاهش شاخصه‌های مربوط به بیماری افزایش سطح کلسیترول خون دارد.
- آب پرتقال، گریپفروت و آناناس حاوی مقادیر مناسبی فولات‌ها هستند که در کاهش خطر آسیب‌های نخاعی موثر است.

● ترکیبات موجود در سیبها و اب سیب در کاهش خطر اسیب‌های جرایی تنفسی موثر است.

● رژیم غذایی مملو از پتاسیم ممکن است به حفظ فشارخون در شرایط طبیعی کمک کند. میوه‌های حاوی پتاسیم شامل آلو و گوجه‌سبز و آب حاصل از آنها، آب پرتقال، موزها، هلو و زردآلوی خشک، طالی و خربزه هستند.

در آمریکا، کانادا و انگلستان استراتژی بر آن است که این دسته از مواد غذایی در برنامه غذایی کودکان گنجانده شوند زیرا آنها معتقدند که این عمل میتواند سلامت آنها را تضمین کند. آبمیوه و مقادیر بالای شکر مصرف بالای هر ترکیب کربوهیدراتی میتواند به اضافه وزن در افراد منجر شود. آنچه بیش از هر چیز متخصصان تغذیه بر آن تاکید میکنند، آن است که وجود قندهای طبیعی در آبمیوه‌ها میتواند با پدیده چاقی به ویژه در کودکان مرتبط باشد. مطالعات در این زمینه نتایج متناقضی را نشان میدهد.

به علاوه، اندیس گلایسمی نیز برای تعیین دوباره نقش قندهای طبیعی موجود در آبمیوه‌ها در رژیم غذایی به کار گرفته شد. این اندیس میتواند مواد غذایی را از لحاظ تغییر سطح میزان گلوکز موجود در خون (قند خون) دسته‌بندی کند. مطالعات نشان میدهد که بسیاری از آبمیوه‌ها مانند آب پرتقال، سیب، آناناس، گریپفروت، گوجه‌فرنگی و هویج دارای مقدار اندیس گلایسمی کمی هستند که حاکی از جذب اندک و آرام مواد قندی موجود در این نوشیدنی‌ها است. به این ترتیب، سطح گلوکزخون قابل کنترل است. تحقیقات در ۲۰ سال اخیر حاکی از آن است که میان پوسیدگی دندان و مصرف قند ارتباط ضعیفی وجود دارد. یک نظریه رایج بیان میکند که خوردن میوه کامل به اندازه مصرف آبمیوه برای دندان‌ها مضر نیست.

مرايای بسته‌بندی فوطي برای مصرف‌کنندگان و خرده
فروشان عبارتند از:

- سهولت در جابه‌جایی و انبارداری
- وزن سبک و کارایی بالاتر به دلیل کم حجم بودن
- محافظت نوشیدنی در مقابل نور و هوا
- بهترین بسته‌بندی مطابق با سیاست‌های زیست‌محیطی
- قابلیت بازیافت بالا نسبت به سایر بسته‌بندی‌ها
- بالا بودن زمان نگهداری در ویترین فروشگاه‌ها
- قابلیت بالا در نگهداری تازگی، طراوت و گازدار بودن نوشیدنی‌های گازدار

۲-۲- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه در دست اجرا :

با توجه به پیچیدگی‌های موجود در در تهیه کنسانتره آب هویج تا کنون تهیه این محصول در ایران غیرمکن بوده است. بطور کلی در دیگر کشورها نیز تولید کنسانتره آب هویج تنها در اختیار چند کشور خامه قرار دارد. با توجه به فساد پذیری سریع آب هویج و عمر ماندگاری کوتاه آن بایستی سریع فرآیند و بصورت کنسانتره تبدیل بشود. در عملیات حرارتی آب هویج در دمای بالا تغليظ می شود که در این امر ضمن اینکه مستلزم حرارت بسیار زیاد بوده و موجب خروج بسیاری از مواد معطر از محصول

تولیدی میشود که رنگ کتسایره تولیدی بدلیل انجام برخی واکنش های مضر از جمله واکنش قهوه ای شدن و همچنین تولید ترکیبات بدطعم ، کدر می شود .

۲-۳- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه سوم :

متاسفانه بدلیل عدم ثبت مدارک واردات این محصول در مراکز وابسته ، اطلاعات مشخصی در دست نمیباشد . گفتنی است این محصول با نام های مختلف در گمرک ثبت و با یک تعریف بسیار پائین وارد کشور می شود .

۴- بررسی روند مصرف از آغاز :

مصرف کنستانتره هویج در ایران بصورت رسی به پیش از یک دهه نمی رسد . اما با گسترش علم استفاده از کنستانتره میوه جات و سبزیجات و همچنین استفاده از متخصصین مشاور ، باعث گسترش این محصول در بین تولید کنندگان مواد غذایی کشور گردیده است . لذا این محصول در کشور نو پا بوده ولی سرعت رشد آن به گفته کارشناسان در چند سال آینده سیر صعودی خواهد داشت و هم اکنون اولین واحد تولید کننده در آذربایجان در دست احداث است .

بهر حال به دلیل عدم وجود آمار مشخصی از میزان واردات در مراکز ثبی ، اطلاعات مشخصی از روند مصرف آن موجود نمی باشد ولی به دلیل توسعه دانش استفاده از کنستانتره ، مسلما روند مصرف آن رو به افزایش می باشد .

برنامه سوم :

این محصول تا جال صادرات نداشته و کلیه اقلام موجود در بازار وارداتی می باشد .

۶-۲- بررسی نیاز به محصول با الوبت صادرات

تا یابان برنامه چهارم:

در قانون چهارم توسعه اقتصادی ، اجتماعی ،.... در ماده ۱۸ بند (ه) آمده است که گسترش صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی به خوی که درصد محصولات فرآوری شده حداقل به میزان دو برابر وضع موجود افزایش یافته و موجبات کا هش ضایعات به میزان ۵۰ % فراهم گردد مورد حمایت قطعی دولت است .

لذا باید توجه به این مباحث در تمامی طرحها و پروژه های افزایش تولید محصولات کشاورزی دیده شود. اگر ما صرفا به افزایش کمی محصولات کشاورزی بسنده کنیم ، خودکفایی واقعی و مطلوب میسر نگردیده است و شاید بتوان گفت که به افزایش حجم ، ضایعات افزوده خواهد شد.

تولید فله ای و بدون هیچ گونه سورت ، فراوری و بسته بندی ، امکان صادرات مطلوب را خواهد داشت و سود واقعی تولید را نصیب کشورهای فراوری کننده خواهد کرد.

۳) بررسی اجمالی تکنولوژی و روش های تولید و عرضه محصول در کشور :

روند تکنولوژی تولید:

دکانتورهای مورد استفاده برای تولید آب هویج:

به خاطر اینکه هویج و آب هویج خیلی فساد پذیر هستند ، فرآیند پرس کردن رایج همیشه جوابگوی کیفیت مدرن فرآیند نیست. نشان داده شده است که دکانتورها برای تولید آب هویج خیلی موثر هستند. هویج های شسته و 80 درجه سانتیگراد حرارت داده - انبار شده بوسیله آسیاب چکشی بصورت ذرات درشت خرد می شود ، سپس تا 85 درجه گرم شده و بصورت ریز بوسیله آسیاب کلوئیدی خرد می شود . بطور مستقیم بعد از خرد کردن ریز ، دکانتور برای جداسازی تفاله هویج و آب هویج استفاده می شود.

برای فرآیند خرد کردن سرد ، قسمتی از آب میوه گرم باشیستی بداخل حفظه مش زیر آسیاب چکشی گردش داده بشود تا مطمئن شویم بداخل مراحل حرارتی بصورت یکنواخت جریان می یابد.

فرآیند آنژی برای مش هویج با استفاده از خازن همزن دار و مراحل هیتر و همینطور واحد تزریق برای افزایش راندمان استفاده می شود. فرآیند بعدی در جریان خرد کردن ریز استفاده از هموژنایزر است که برخی اوقات استفاده میشود در حالیکه در تکنولوژی پرس کردن متداول تا حدی درجه درشتی خرد کردن مورد نیاز می باشد . در سیستم جدید دکانتور قادر به فرآیند جداسازی ذرات ریز به مقدار زیاد می باشد . این بدين معنی می -

باشد که دکانتور به تعداد زیادی محتويات با ارزش مانند بتاکاروتون را استخراج می نماید . کاروتونوئیدهای هویج در کرومپلاست ها پیدا میشوند.

بسته به درجه رسیدگی هویج ، کاروتونوئیدهای در شکل ساختمانهای کریستالی وجود دارند. به علت استخراج زیاد کاروتونوئیدهای آب میوه حاصل از دکانتور رنگ پیگمانی قوی تری نسبت به آب میوه حاصل از عمل پرس کردن دارد و تفاله آن نیز رنگ کمتری دارد.

آب هویج بوسیله میزان زیاد کاروتون آن مشخص می شود ، بسته به نوع ویژه آن ، غلظت ها مابین 3 تا 16 میلی گرم کاروتون در هر 100 گرم وزن هویج تازه متغیر است ، مابین همه کاروتونوئیدهای بتاکاروتون

بیشترین مقدار را بخود اختصاص می دهد 60 تا 90 درصد کل کاروتن . آنتی اکسیدان طبیعی در کنستانته اهمیت ویژه ای دارد که مکانیسم زنجیره A از نظر تغذیه ای بتاکاروتن در شکل پیش ساز ویتامین رادیکالی را تخریب می نماید و بنابراین از تشکیل رادیکالهای آزاد جلوگیری می نماید .

مزیت فنی بعدی استفاده از دکانتور ، مقدار پوره در آب میوه است که می تواند بطور مستقیم تنظیم شود . آب میوه های تجاري با ميزان پوره مابین 2 تا 15 % حجمي فروخته می شوند .

اگر تکنولوژي پرس کردن رایج استفاده بشود ، پوره سبزی با يسي در فرآيند جداگانه توليد بشود و در فرآيند آنزيم قرار بگيرد و سپس به آب میوه افزوده بشود .

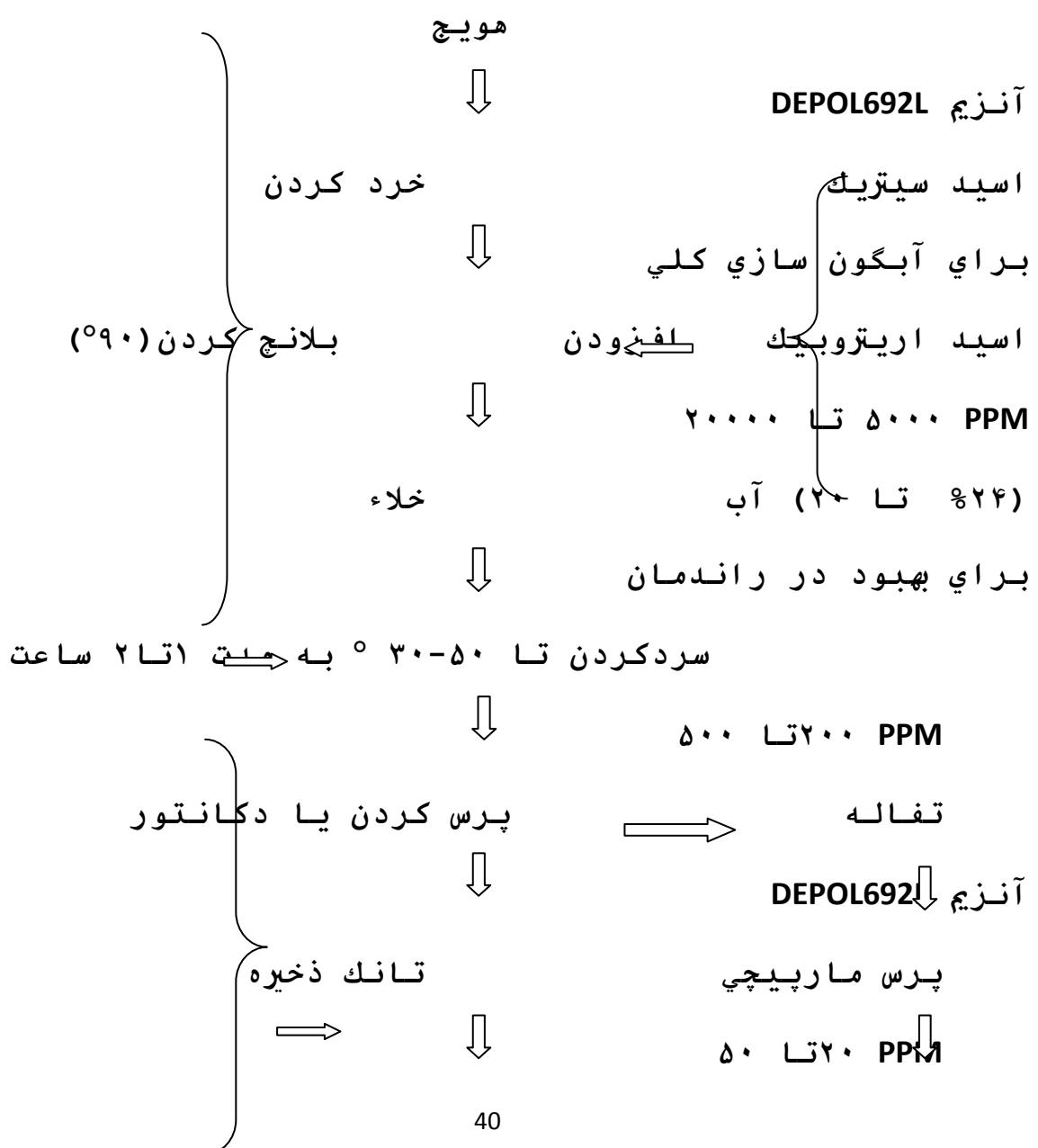
استفاده از آنزيم اصلاح شده تازه DEPO1692L برای استخراج آب هویج :

این آنزيم پیشرفته برای تبدیل به مش غودن بافت گیاهی است آن برای کمک به فرآيند استخراج آب هویج استفاده می شود ، در آزمایش این آنزيم مواد جامد بیشتری آزاد گردیده و نسبت به همه آنزيم های دیگر راندمان بیشتری را فراهم می نماید و میتواند راندمان دو برابر آب میوه استخراج شده را

داشته باشد . این آنزيم طیف وسیعی از کاربرد را دارد ، فعالیت یکنواختی آنزيم از توانایی آن برای حذف استرهای اسیدفرولیک حاصل می شود که بعنوان نگهدارنده دیوار سلولی در ترکیب با طیف وسیع دیگری از کربوهیدراتها می باشد . این آنزيم بحالت تائید شده GRAS بوده و آنزيم با درجه غذایی میباشد .

توصیف فرآیند:

فرآیند تولید برای استخراج آب هویج

کندانس نمودن (تغليظ)

بر

کاهش و سکوژیته و شفاف سازی

آب هویج پایدار کدر

استخراج آب از هویج بر خلاف بعضی سبزیجات دیگر فرآیندی است که خیلی مورد تقاضاست که نیاز به جاگایی صحیح برای کاهش اکسید اسیون شیمیایی ناخواسته و حفظ پایداری کدری دارد. هویج ها بعد از تمیز کردن و پوست گیری اختیاری خرد شده و برای جلوگیری از قهوه ای شدن آنزیم بلانچینگ بایستی تا حد ممکن سریع باشد.

یک عمل اختیاری استفاده از تزریق مستقیم خوار برای حرارت دادن سریع است اسید در عمل خرد کردن اضافه رسانده شده یا در مرحله حرارت دادن به $\text{PH}=5$ رسانده می شود. این اسیدی کردن منجر به واکنش آنزیم مطلوب و جلوگیری از خرابی رنگ می شود. همینطور آب می تواند در این مرحله برای تسهیل جاگایی خمیره (مش) و استخراج آب میوه افزوده بشود. خمیره یا مش تا ۳۰ تا ۵۰ درجه سانتی گراد برای علل آنزیم مطلوب سرد می شود و این عمل می تواند بوسیله سرد کردن تحت خلاء حاصل بشود. برای بهبود راندمان آنزیم Depol692L به میزان ۳۳ تا ۲۰۰ قسمت در میلیون در روی هویج ها اضافه میشود. این عمل راندمان تقریبی ۵۰ تا ۷۰ کیلوگرم مواد جامد آب میوه را در (کنسانتره نهایی) در هر تن از هویج خام فرآیند شده بدنبال خواهد داشت که در حالت بدون آنزیم این مقدار ۳۵-۴۵ کیلوگرم مواد جامد آب میوه خواهد بود. بهبود راندمان ۶۰ تا ۲۰ درصدی غیر معمول نی باشد.

های آنزیم در ارتباط با باریابی بیشتر مواد جامد آب میوه حداقل می باشد. آب هویج طبیعی برای تغليظ تا ۳۶ درجه بریکس خیلی ویسکوز می باشد اما با استفاده از Depol692L می تواند تا ۷۰ درجه بریکس تغليظ بشود. آنزیم های مورد استفاده برای بهبود راندمان برای کاهش ویسکوزیته استفاده میشود. بعد از پرس یا دکانتور آنزیم Depol692L به حزن آب میوه خام اضافه می شود. زمان حرارت در این مرحله دوز مورد نیاز آنزیم را آنزیم تعیین می کند.

دوز مورد نیاز آنزیم: فرآیند تولید آب هویج

کاربرد	دوز
برای حداکثر آبگون سازی	PMM ۴۰۰۰ تا ۵۰۰۰
برای بهبود راندمان	PMM ۵۰۰ تا ۲۰۰
برای کاهش ویسکوزیته	PMM ۵۰ تا ۲۰

۴) تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی های مرسوم :

الف - هضم بیشتر از میزان پیش‌بینی شده انجام می شود :

۱- اطمینان یافتن از اینکه خلوط هویج - آنزیم در سرتاسر عمل آنزیم زنی ثابت مانده و افت پیدا نمی کند تا راندمان آنزیم کاهش نیابد.

۲- PH خلوط را چک نمایید و اگر نیاز می باشد PH را با اسید سیتریک تنظیم نمایید.

۳- سعی کنید دوز بیشتری از Depol692L استفاده کنید.

ب- آنژیم عمل نمی نماید . .

۱- مطمئن باشید آنژیم در درجه حرارت صحیح افزوده شده و درجه حرارت مستقیم آنژیم را دناتوره نکرده و آنژیم غیرفعالی نشده است.

ج- مقدار زیادی از هویج ها فراآوری نشده مانده است:

۱- آنژیم بطور موثر در تماس با بافت گیاهی قرار نگرفته ، از نظر فیزیکی سعی نمایید هویج ها را به قطعات کوچکتر قبل از افزودن آنژیم خرد کنید.

د- هویج های کهنه آب میوه کمتری می دهد :

۱- هویج های انبار شده یا با سطح بیرونی خشک راندمان آب میوه کمتری نسبت به هویج های تازه دارند . سعی کنید آب بیشتری اضافه کنید و طول عمل آنژیم را افزایش دهید.

در این قسمت تکنولوژی تولید آب هویج از یک شرکت ایتالیایی توضیح داده می شود:

با موفقیت کارخانجات فرآیند هویج را در Bertuzzi به عنوان تکنولوژی فرآیند دقیق و به روز، شرکت ایتالیایی بسیاری از کشورهای دنیا تاسیس و ایجاد نموده است . محصولات نهایی از پوره هویج و کنسانتره آب هویج برای غذاهای کودکان و محصولات سبک جدید مانند آب هویج طبیعی تازه مورد استفاده قرار می گیرد.

مراحل تولید به شرح ذیل می باشد:

الف- دریافت - شستن و جداسازی :

هویج بصورت فله یا درکوئی و کیسه و عیر به کارخانه حمل شده و شستشو ضروري است، مقدار زیادي سنگ و اشغال و اجسام خارجي ممکن است همراه با محصول به کارخانه حمل بشود.

ب - پوست گيري بوسيله چار و برس زدن:
در دو مرحله پوست هویج بوسيله چار گرفته شده و بوسيله برس زدن همراه با آب آن جدا ميشود و هویج ها آماده برای تبدیل به محصول نهايی می شوند.

ج - (خرد کردن - مش کردن) خمیره کردن:
هویج شسته و پوست گيري شده قبل از رفتن به خط فرآيند خرد ميشوند.
ابعاد خرد شدن بستگي به استخراج مورد نياز (پوره یا آب ميوه پرس شده) دارد.

د - پختن:
هویج هاي خرد شده در يك دستگاه پخت كننده لوله اي برای نرم شدن فيبرها حرارت داده شده تا حد اکثر راندمان آب ميوه را داشته باشند.

ه - پرس کردن آب ميوه:
برای این منظور از يك سیستم Belt press استفاده می شود و تا حد امکان برای بازیابی آب ميوه تا ۷۵ درصد با پرس کردن به تنهايی يا بيشتر از ۸۵٪ با پرس کردن دو مرحله اي بكار ميرود.

و - تغليظ با مدل *Flash term*

تغليظ کننده اي صفحه اي مدل *Flash term* بویژه برای تغليظ آب هویج تا بريکس مورد نياز بازار مناسب هستند.

ز - استريليزاسيون (*stril flash*) : استريليزه کننده هاي صفحه اي برای فرآيند تغليظ آب هویج در بريکس 40 مناسب هستند. برای پوره هویج از استريل کننده هاي لوله اي استفاده مي شود.

برای افزایش عمر ماندگاری محصول دستگاه هوازدا توصیه می شود.

ح - پر کنی آسپتیک مدل (*Thousand Aseptic Filler- T.A.F*) :
این دستگاه برای پر کردن بشکه ها یا بسته بندی نوع Bag-in-box از ۵ کیلوگرم تا ۱۰۰۰ کیلوگرم مناسب است .

(۵) بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی:

با عنایت به اينکه از آب هویج به عنوان سبزی (آب میوه) طعم دهنده در ترکیب با آب میوه هاي دیگر استفاده مي شود و همراه با آب گوجه فرنگی و آب کرفس بصورت ترکیبی نيز استفاده ميگردد و در اکثر آمارها ، بصورت آمار آب سبزیجات ذكر ميگردد و آمار تولید جدأگانه ندارد.

کشور چين بزرگترین تولید کننده غذاهاي تهيه شده از هویج است و بدین منظور مرکзи را ايجاد نموده است اين مرکز بر استفاده از تكنولوژيهای پيشرفة و بازاريبالي خصولات (CAS Hi-tech) industrialization هویج انرژي خود را متمرکز نموده است . حققان چيني طرحهایي را برای استخراج مواد مغذي مفید به منظور حفظ جراي گوارشي انسان از هویج در دست اجرا دارند . ميزان ميانگين استخراج

برای این مواد معدی ار هویج 20 درصد است که با تکنولوژی های جدید ، تولیدکنندگان بایستی تا میزان 50 درصد دسترسی پیدا نمایند . مرکز توسعه کارش را آب هویج و بسته هویج شروع نموده که انتظار می رود که در آینده نزدیک با محصولات میوه ای سهم بیشتری را در بازار کسب نماید . این مرکز در هر روز 2000 تن هویج تازه را فرآیند می نماید که آنرا به کنسانتره آب هویج در آب هویج تبدیل می نماید .

کمپانی Xingiang Hop در منطقه ویژه اقتصادی در استان گوانگ دونگ در جنوب چین خط تولید آب هویج و کنسانتره آب هویج را با استفاده از تکنولوژی BERDUCCI به ارزش سرمایه گذاری کلی ۷/۵ میلیون یوان با ظرفیت سالیانه 150 هزار تن نوشیدنی آب هویج و 5060 تن کنسانتره آب هویج ایجاد می نماید . در سال 2005 ، حجم آب میوه ها و آب سبزیجات تا 30 میلیون تن بود که سهم چین

تنها 4% بود . در سال 2006 5/5 میلیون دلار آب میوه و آب سبزیجات در چین به ارزش 7 میلیون دلار فروخته شد . و در مقایسه با سال 2001 ، از نظر حجمی 187 درصد از نظر ارزش پولی 157 درصد افزایش مصرف را نشان میدهد .

صرف سرانه آب میوه و آب سبزی در چین خیلی پایین می باشد ، از ۳/۴ لیتر در سال ۲۰۰۵ به ۸ لیتر در سال ۲۰۰۸ رسید و میانگین جهانی ۱/۵ لیتر می باشد . بر اساس گزارش شرکت Global industry Analysis 2010 در رقم حدودی 53 بیلیون لیتر قرار می گیرد و این رشد به علت تمرکز در روی هدفهای سلامتی و تغذیه ای می باشد . در صنعت نوشیدنی ها ، آب میوه ها بخش بسیار رقابتی را تشکیل می دهند . مصرف سرانه آب میوه ها به علت آگاهی از اهمیت عادتهاي غذایی سلامتی و تغذیه ای از رشد سریعی برخوردار است .

کاشه مصرف نوشابه های الکلی و هدایت به سوی نوشابه های غیر الکلی مثل آب میوه های غنی شده با ویتامین ها ، خوبیت آب میوه

های عني شده با فیبر ، کلسیم ، ویتامین ها ، به میران فروش در بار ار فشار می آورد.

آمریکای شما لی و اروپا بازارهای هدف هستند ، و در حدود 60 درصد را تشکیل می دهند و حداقل رشد از حوزه آسیا - اقیانوسیه می باشد . و سریعترین بازار رشد را دارد و در این راستا بازار اروپا در سال 2010 به رقم $11/3$ بیلیون لیتر خواهد رسید و در بازار آب سبزیجات در سال 2010 آمریکا 492 میلیون لیتر را تولید خواهد نمود. طعم ، قیمت ، و برند ، عوامل ضروری موثر در تصمیم خرید مشتریان خواهد بود . در ایران بر اساس گزارش سالانه اداره کل اطلاعات و آمار وزارت جهاد کشاورزی ، متوسط تولید سالانه آب هویج در پنج ساله اخیر 186 هزار تن و میزان ضایعات آن قریب به 55 هزار تن است . این

محصول در تمام طول سال قابل دسترسی بوده و بر این اساس بعنوان ماده اولیه ای که می تواند از توقف تولید بعلت فصلی بودن جلوگیری نماید . کشور یونان برخی از واریته های اساسی هویج را تولید می نماید بنابراین یونان یکی از تولید کنندگان با کیفیت آب هویج است. بعلاوه آب هویج یونانی یکی از سالمترین و نیز بزرگترین محصول بسته بندی شده با درصد بالای ویتامین E می باشد . آب هویج زیاد در یونان مصرف نمی شود اما در سالهای اخیر به بازارهای بین المللی راه یافته است.

آب هویج مصرفی در داخل کشور هم از کنسانتره های آب هویج و پوره های هویج وارد اتی تامین شده که آماری در این زمینه منتشر نشده است و در حال حاضر برای آب هویج بسته بندی شده نیز صادرات وجود ندارد و با توجه به روند رشد مصرف سرانه آب میوه در ایران ، بازار بسیار خوبی هم برای مصرف آن در داخل و هم صادر آن وجود خواهد داشت.

۶) میران مواد اولیه مورد نیاز و محل نامن

آن :

خلاصه بررسی فنی و اقتصادی طرح بسته بندی آب هویج:

نام طرح: بسته بندی آب هویج

ظرفیت : 4000 تن

مواد اولیه مصرفی : کنسانتره آب هویج ، اسید سیتریک ، کارتن ، شکر و غیره

اشغال زایی : 15 نفر

زمین : 5000 متر مربع

زیر بنا : سالن تولید 1000 متر مربع

-اداری 250 متر مربع

-انبار 1000 متر مربع

-تاسیسات سردخانه زیر صفر 800 متر مربع

میزان مصرف انرژی سالیانه:

-آب : 150000 متر مکعب

-برق : 150000 کیلو وات

-گاز : 400000 متر مکعب

سرمایه گذاری ثابت : 15000 میلیون ریال

۷) پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح :

با عنایت به کشت هویج در مناطق عمدها در غرب و شمال غرب کشور صورت می پذیرد و هزینه بالای اجرای طرح و نیز تکنولوژی وارداتی از کشورهای اروپایی ، مناسب ترین مکان جهت تولید کنسانتره هویج استانهای آذربایجان شرقی ،

۱۰) وضعیت حمایتهاي اقتصادی و بازرگانی :

با عنایت به اینکه در حال حاضر تکنولوژی و دستگاههای تولید کنستانتره هویج در کشور وجود ندارد و با توجه به موجود بودن هویج بعنوان ماده اولیه تولید ، لذا در مرحله اول بایستی در زمینه تولید کنستانتره آب هویج سرمایه گذاری انجام گردد و نیز با توجه به ظرفیتهای کارخانجات بسته بندی آب میوه در داخل کشور ، در حال حاضر با خرید کنستانتره آب هویج می توان آن را بصورت آب هویج تولید و بسته بندی و وارد بازار فروش نمود . با توجه به فوائد زیاد آب هویج بایستی آگاهی مصرف کننده را زیاد نمود و فرهنگ سازی لازم انجام گرفته و سپس بصورت آب سبزی (آب میوه) خالمند و یا مخلوط با سایر میوه ها وارد سبد کالای مصرفی خانوارها نمود .